

KRAJSKÝ ÚŘAD
Pardubického kraje
odbor kultury, sportu a cestovního ruchu
oddělení kultury a památkové péče

Váš dopis zn.:

Ze dne: 08.02.2018

Spisová zn.: SpKrÚ – 19832/2018 OKSCR OKPP

Číslo jednací: KrÚ – 32990/2018 OKSCR OKPP

Vyřizuje: Bc. Tomáš Slonka

Telefon: 466 026 562

E-mail: tomas.slonka@pardubickykraj.cz

Datum: 24.05.2018

**Národní kulturní památka „Pietní území Ležáky“ – provedení obnovy
a restaurování kamenných prvků**

R O Z H O D N U T Í

Účastník řízení:

Památník Lidice, Tokajická 152, 273 54 Lidice, IČ: 708 86 342

Krajský úřad Pardubického kraje, odbor kultury, sportu a cestovního ruchu, oddělení kultury a památkové péče (dále jen příslušný orgán) obdržel dne 07.03.2018 žádost Památníku Lidice o vydání závazného stanoviska k provedení obnovy a restaurování kamenných prvků na pozemcích parc. č.: 1121/1, 1244/3, 137, 1355, 1346/4, 1111/2, k. ú. Měřetice u Nasavrk; 985, 986, 988, 989, 991, 992, 993, 474/1, 479/1, 479/2, 477, 465, 462/4, 467, k. ú. Louka u Vrbatova Kostelce, které jsou součástí areálu národní kulturní památky (dále jen NKP) „Pietní území Ležáky“. Součástí žádosti byl návrh obnovy a restaurování kamenných architektonických prvků pietního území NKP. Restaurátorský návrh vypracoval BcA. Aleš Košvanec, Jiráskova 285, Luže 538 54 (srpen-listopad 2016).

Příslušný orgán k uvedené žádosti podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen památkový zákon) a v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vydává toto

z á v a z n é s t a n o v i s k o .

V souladu s ustanovením § 14 odst. 3 památkového zákona je provedení obnovy a restaurování kamenných prvků, dle předloženého návrhu, z hlediska zájmů státní památkové péče **přípustné** při dodržení následujících podmínek:

1. Účastník řízení bude v průběhu obnovy a restaurování svolávat kontrolní dny, na které budou zváni zástupci příslušného orgánu a Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Pardubicích.
2. Čištění v rámci restaurování kamenných prvků (pomníky jednotlivců, náhrobky zničených domů, deska u vstupu, jehlan, lavice, stupnice schodů a žulové obrubníky) od prachových nečistot (biologického napadení) a tmavých krust bude prověřeno na nepohledové straně jednoho z pomníků jednotlivce. Na vzorku bude ověřena technologie a způsob provedení. Výsledek čištění bude posouzen v rámci kontrolního dne a teprve po odsouhlasení příslušným orgánem, že vybraný vzorek odpovídá technologickým a vzhledovým požadavkům, lze navrhované čištění provést jako celek.
3. U nových schodů (S1, S6) bude celkové výměně za žulové stupně předcházet předložení jednoho stupně. Na vzorku bude prověřen tvar, materiál a struktura povrchové úpravy žuly. Předmětný stupeň bude posouzen v rámci kontrolního dne, a teprve po odsouhlasení příslušným orgánem, že vybraný vzorek odpovídá technologickým a vzhledovým požadavkům, lze schodišťové stupně provést jako celek.
4. Opětovnému vyzdění opěrné zdi (Z1) a sestavení zídek „na sucho“ bude předcházet předložení vzorku (tvarová a materiálová skladba, vazba zdiva, nové spárování) o rozměru cca 150 x 150 cm. Na vzorku bude prověřena technologie a způsob provedení. Předmětný vzorek bude posouzen v rámci kontrolního dne, a teprve po odsouhlasení příslušným orgánem, že vybraný vzorek odpovídá technologickým a vzhledovým požadavkům, lze zídky obnovit jako celek.
5. Po dokončení restaurátorských prací na kamenných prvcích (pomníky jednotlivců, náhrobky zničených domů, deska u vstupu, jehlan, lavice, stupně schodů a žulové obrubníky) bude vyhotovena závěrečná restaurátorská zpráva. Účastník řízení zajistí, aby jeden exemplář byl předán do 60 dnů od ukončení akce Národnímu památkovému ústavu, územnímu odbornému pracovišti v Pardubicích, a to prostřednictvím příslušného orgánu.

O d ů v o d n ě n í

Příslušný orgán státní památkové péče pro národní kulturní památky provedl řízení k žádosti Památníku Lidice o vydání závazného stanoviska k provedení obnovy a restaurování kamenných prvků na pozemcích parc. č.: 1121/1, 1244/3, 137, 1355, 1346/4, 1111/2, k. ú. Miřetice u Nasavrk; 985, 986, 988, 989, 991, 992, 993, 474/1, 479/1, 479/2, 477, 465, 462/4, 467, k. ú. Louka u Vrbatova Kostelce, které jsou součástí areálu národní kulturní památky (dále jen NKP) „Pietní území Ležáky“. Žádost byla podána dne 07.03.2018. Tímto dnem bylo zahájeno správní řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád). Žádost obsahovala technický a technologický postup provedení obnovy a restaurování kamenných architektonických (uměleckořemeslných a sochařských) prvků.

Účastník řízení podáním ze dne 14.05.2018 požádal o zpětvzetí žádosti o závazné stanovisko v části, která navrhuje restaurování náhrobku domu čp. 23 „Rodina Čeňka Bureše, rodina Josefa Boháče, a rodina Břetislava Boháče“ na pozemku parc. č. 993 a dále v části na pozemku parc. č. 990; oba pozemky se nacházejí v katastrálním území Louka u Vrbatova Kostelce. Z tohoto důvodu příslušný orgán v souladu s ustanovením § 66 odst. 1 písm. a) správního řádu správní řízení zahájené dne 07.03.2018 v částech náhrobku domu čp. 23 a pozemku parc. č. 990 v k. ú. Louka u Vrbatova Kostelce usnesením č. j. KrÚ 35554/2018 OKSCR OKPP ze dne 17.05.2018 zastavil.

Areál NKP „Pietní území Ležáky“ byl prohlášen národní kulturní památkou nařízením vlády ČR č. 147/1999 Sb., ze dne 16.06.1999, o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky. Pozemky parc. č.: 1121/1, 1244/3, 137, 1355, 1346/4, 1111/2, k. ú. Miřetice u Nasavrk a pozemky parc. č.: 985, 986, 988, 989, 991, 992, 993, 474/1, 479/1, 479/2, 477, 465, 462/4, 467, k. ú. Louka u Vrbatova Kostelce, jsou nedílnou součástí tohoto areálu.

Příslušný orgán upozorňuje, že území NKP „Pietní území Ležáky“ je dle památkového zákona územím s archeologickými nálezy a je třeba dodržovat povinnosti vyplývající z § 22 odst. 2 a § 23 odst. 2.

Ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 památkového zákona bylo ve věci vydáno písemné vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Pardubicích (dále jen NPÚ-ÚOP v Pardubicích) pod číslem jednacím NPÚ – 361/21989/2018/Pkr, vypracované PhDr. Václavem Paukrtem, které bylo příslušnému orgánu doručeno dne 27.03.2018. Ve vyjádření je uvedeno, že provedení uvedených prací je přijatelné za podmíněk.

Účastníku řízení byla v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí a uplatnit své připomínky a náměty do 16.04.2018. Účastník řízení tuto možnost nevyužil. Vzhledem k povinnosti umožnit účastníku řízení vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí, zpětvzetí části žádosti a přečíslování parcel spojené s neidentifikovatelnými vlastníky, nemohl příslušný orgán tento zvlášť složitý případ rozhodnout ve lhůtě 60 dnů.

Příslušný orgán upozorňuje, že náhrobky zničených domů (hrobodomy) a pomníky jednotlivců od architekta Ladislava Žáka, spolu s jehlanem a kamennou deskou u vstupu, představují jednotné umělecké dílo, které překračuje jak osobností autora, tak svou výtvarnou formou, běžnou uměleckořemeslnou produkci „pomníků“ a jedná se tedy podle § 14 odst. 8 památkového zákona o díla výtvarných umění. Proto navrhované práce musí provádět restaurátor s povolením Ministerstva kultury ČR k restaurování sochařských uměleckých děl z kamene. Konkrétní restaurátorská specializace byla určena na základě přílohy č. 1 památkového zákona.

Příslušný orgán upozorňuje, že žulové obrubníky zničených domů, lavice (žulové desky) a žulové stupně schodů, představují jednotný umělecký koncept s pomníky (hrobodomy), svou formou tak překračují běžnou kamenickou produkci. Dle příslušného orgánu se jedná podle § 14 odst. 8 památkového zákona o uměleckořemeslné práce. Proto navrhované práce musí provádět restaurátor s povolením Ministerstva kultury ČR k restaurování uměleckořemeslných děl z kamene. Restaurování může rovněž provádět restaurátor s povolením Ministerstva kultury ČR k restaurování sochařských uměleckých děl z kamene. Konkrétní restaurátorské specializace byly určeny na základě přílohy č. 1 památkového zákona.

Dále je příslušný orgán toho názoru, že opěrné zídky, kamenné lávky a mostky nepředstavují uměleckořemeslnou práci ani díla výtvarných umění, a proto jejich obnovu nemusí provádět restaurátor.

Příslušný orgán konstatuje, že navrhované čištění kamene od tmavých krust je z hlediska památkové péče přijatelné jak abrazivní metodou mikropískováním, tak metodou chemického čištění pastou.

Odůvodnění podmínek:

Ad 1. Požadavek na kontrolní dny byl stanoven v souladu s § 28 odst. 2 písm. f) a § 32 odst. 2 písm. g) památkového zákona.

Ad 2-3. Před celkovým čištěním kamenných prvků a výměnou betonových stupňů za žulové je nutno provést konkrétní vzorky z důvodu vzhledových a technologických. Čištění musí respektovat originální hmotu a povrchovou výtvarnou strukturu. Nové žulové schody musí respektovat výtvarnou strukturu originálních schodů, lavic a žulových obrubníků, které vycházejí z uměleckých návrhů pomníků a náhrobků.

Ad 4. Podmínka vychází ze znění § 9 odst. 4 písm. a) – c) vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí památkový zákon. Před celkovým provedením obnovy zídek je nutno provést vzorky z důvodu vzhledových a technologických. Obnova zídek musí respektovat původní tvarovou a materiální skladbu, včetně vazby a spárování zdiva, což je možné posoudit pouze na konkrétním vzorku.

Ad 5. V souladu s § 10 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., která provádí památkový zákon, bude zpracována závěrečná restaurátorská zpráva. Tato zpráva bude ve stanoveném termínu předána NPÚ-ÚOP v Pardubicích prostřednictvím příslušného orgánu.

Příslušný orgán konstatuje k podmínkám NPÚ-ÚOP v Pardubicích č. 1 „Kámen bude ciltivě očištěn bez úbytku hmoty a modelace“ a č. 2 „Krusta a černé depozity budou sejmuty bez poškození žuly“, že je nezahrnul do výrokové části rozhodnutí, neboť obsahově vyplývají přímo z památkového zákona § 14. odst. 8 (restaurování). Dále příslušný orgán nepřevzal do výrokové části rozhodnutí podmínky čísla 3-6, písemného vyjádření NPÚ-ÚOP v Pardubicích, protože jsou již součástí samotného návrhu technologického postupu obnovy a restaurování kamenných prvků.

Příslušný orgán v průběhu správního řízení posuzoval žádost z hlediska jejího souladu s platnými právními předpisy. Při vyhotovení závazného stanoviska vycházel z předložené žádosti a písemného vyjádření NPÚ-ÚOP v Pardubicích. Došel k závěru, že provedení obnovy a restaurování kamenných prvků je přípustné za předpokladu, že budou plně respektovány podmínky uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í o o d v o l á n í

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle §§ 81 až 83 správního řádu odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu kultury České republiky, a to podáním učiněným u Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru kultury, sportu a cestovního ruchu, oddělení kultury a památkové péče.

OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

Mgr. Milan Novák
vedoucí odboru
kultury, sportu a cestovního ruchu

Na vědomí:
NPÚ-ÚOP v Pardubicích